

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-581/14-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola s rozšířenou výukou cizích jazyků a s rozšířenou výukou tělesné výchovy, Praha 4, Filosofská 3
Sídlo	Filosofská 3/1166, 142 00 Praha 4 – Braník Jitřní 185, 147 00 Praha 4 – Hodkovičky
E-mail školy	zsfilosofska@seznam.cz
IČO	60 435 917
Identifikátor	600 037 142
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	PaedDr. Václavou Maškovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Městská část Praha 4, Antala Staška 2059/80b, 140 46 Praha 4 – Krč
Místo inspekční činnosti	Filosofská 3/1166, 142 00 Praha 4 – Braník Jitřní 185, 147 00 Praha 4 – Hodkovičky
Termín inspekční činnosti	24. – 27. března 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika školy

Príspevková organizace (dále „škola“) vykonáva činnosť základní školy, školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Jde o úplnou základní školu s deseti odděleními školní družiny a zaměřením na výuku cizích jazyků a tělesné výchovy. Celková kapacita 1480 žáků je naplněna na 52 %. Základní škola realizuje svoji činnost ve dvou pracovištích od sebe vzdálených přibližně 1,5 km. Objekt v ulici Filosofská vzdělává 439 žáků v 18 třídách, objekt v Jitřní ulici 330 žáků ve 14 třídách. Obě budovy zahrnují všechny ročníky prvního a druhého stupně i příslušný počet oddělení školní družiny, jejíž naplněnost je 100 %.

Výuku zajišťuje 49 učitelů, z toho je devět bez odborné kvalifikace, tři z nich si ji doplňují vysokoškolským studiem. Ve školní družině působí 10 vychovatelek, odbornou kvalifikaci nemají dvě.

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Jazyky sbližují* (dále „ŠVP“). Učební plán ŠVP zohledňuje zaměření školy a umožňuje žákům kromě angličtiny využít nabídky tři možností v oblasti dalšího cizího jazyka: francouzského, španělského a německého. Tělesná výchova je kromě navýšené časové dotace podpořena *pozemním hokejem, míčovými hrami, gymnastikou, atletikou* i interními projekty školy, např. *Bud' cool – žij zdravě!*

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitelka školy je ve funkci osmým rokem, splňuje potřebnou kvalifikaci. Její manažerská činnost je v souladu s promyšlenou Koncepcí rozvoje školy pro období 2011 – 2015 vytvořenou na základě SWOT analýzy školy i dlouhodobých a střednědobých záměrů zřizovatele. Daří se jí řídit a motivovat ke spolupráci kolektivy sloučených škol i postupně sjednocovat strategie školy a vyučovacích předmětů. Jednání metodických sdružení i další porady jsou organizovány napříč oběma objekty a závěry z jednání zohledňují jejich specifika i potřeby. Zodpovědnosti jsou rovnoměrně rozděleny mezi tzv. rozšířené vedení školy tvořené ředitelkou, oběma zástupkyněmi, vedoucími metodických orgánů i školníkem. Pomáhá zejména při tvorbě krátkodobých plánů práce, organizačních i provozních záležitostech a usnadňuje komunikaci mezi užším vedením školy a ostatními pedagogy.

Kontrolu úrovně vzdělávacího procesu vykonávají zástupkyně ředitelky i další pověřeni pracovníci, např. výchovná poradkyně, případně uvádějící učitelé. Tím včas identifikují problémy ve vedení výuky a přijímají opatření (vzdělávání pedagogů, konzultace se žáky i rodiči apod.), v menší míře však dohlížejí na aplikaci nových poznatků (získaných např. vzděláváním učitelů) do výuky.

Ředitelka se rovněž aktivně účastní jednání Žákovské samosprávy, informuje ji o dění ve škole a diskutuje požadavky i potřeby žáků. Spolupráce se samosprávou je velmi účinná, má pozitivní dopad nejen na kvalitní spolupráci mezi pedagogy a žáky, ale také na celkové klima školy (vzájemné respektování, kázeň i úklid prostor, apod.). Žákovská samospráva každoročně vyhodnocuje svoji činnost a prezentuje ji prostřednictvím písemné zprávy, jež se stává součástí Výroční zprávy školy.

Personální podmínky

Ředitelka školy má systematicky nastavený proces personálního plánování, vychází z předem vymezených kompetencí učitelů, které zohledňuje při jejich přijímání do

pedagogického sboru i při jmenování do vedoucích pozic. Sedmi začínajícím pedagogům s praxí do tří let účelně pomáhají uvádějící učitelé i metodické orgány školy.

Vedení školy je si vědomo rizika v oblasti kvalifikovanosti pedagogického sboru, motivuje pedagogy ke studiu a snaží se nové kvalifikované pracovníky získat. Podporuje další vzdělávání pedagogů zejména v oblasti ICT a cizích jazyků. Podle jejich zájmů i potřeb školy plánují průběžné vzdělávání a projednávají ho v pedagogické radě. Některé vzdělávací akce jsou jako jednotlivé prvky organizovány pro celý pedagogický sbor. Jednotliví učitelé se zúčastnili kurzů a seminářů zaměřených např. na oborové didaktiky, tvorbu ŠVP, prevenci sociálně patologických jevů, práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, interaktivní výuku a využívání interaktivní tabule. Poznatky ze specializačního studia vybraní učitelé efektivně využívají ve své praxi, v menší míře se v praxi projevují dovednosti získané při studiu práce s informačními a komunikačními technologiemi a motivačními vyučovacími metodami.

Materiální podmínky

Škola zajišťuje podmínky pro výuku průběžnou úpravou prostor obou objektů školy, jazykové vzdělávání je realizováno v nově a účelně vybavených pracovnách cizích jazyků, které umožňují naplňovat zaměření školy. Pro výuku tělesné výchovy i k pronájmu využívá prostorné nově zrekonstruované tělocvičny i školní hřiště, dále venkovní sportovní areál s nadstandardním vybavením a s atletickým oválem opatřeným umělým povrchem, skokanskými sektory a hřištěm na malou kopanou i pozemní hokej v Jitřní ulici. Tyto prostory jsou využívány také pro zájmové vzdělávání, které realizuje své aktivity i v keramických dílnách umístěných v obou objektech. Zajištěny jsou rovněž podmínky potřebné pro výuku odborných předmětů, hojně jsou žáky navštěvovány školní knihovny. Nadstandardní vybavení učebny přírodopisu ve Filosofské ulici, na kterém spolupracuje vedení školy s dalšími odborníky, umožňuje podporu rozvoje přírodovědné gramotnosti žáků a environmentální výchovu.

Méně jsou učitelé a žáky využívány interaktivní tabule a dataprojektory umístěné v některých učebnách.

Finanční podmínky

Škola v posledních třech letech hospodárně a účelně využila poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu, od svého zřizovatele a z doplňkové činnosti, a tak mohla naplňovat ŠVP. Na posílení platů svých zaměstnanců a nákup školních potřeb pro žáky 1. ročníku využila v letech 2011 a 2012 finanční prostředky v rámci rozvojových programů z ministerstva školství. Zřizovatel školy MČ Praha 4 zajišťoval pro školu úhradu provozních nákladů a poskytl jí účelové finanční dotace na platy pedagogů, protidrogovou prevenci, na pobyty žáků ve škole v přírodě a na vybavení tříd. V uplynulém roce zajistil zřizovatel i opravu střešní konstrukce.

Další zjištění

Do ŠVP byly zapracovány úpravy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) platné od 1. 9. 2013 s akcentem na finanční gramotnost. Nedostatky ŠVP zjištěné jeho analýzou a porovnáním s realizací učebního plánu i obsahu v praxi byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Současně byl také aktualizován školní řád.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Škole se daří naplňovat své zaměření na výuku cizích jazyků. Angličtina je vyučována převážně činnostně, uplatňovány jsou motivační prvky i modelové situace. Učitelé zařazují vizuální oporu pro komunikaci ve skupinách i pro kooperativní činnosti. Vedou žáky ke

správnému vyjadřování, výslovnosti i ke kreativitě. Využívají prezentaci výsledků skupinové práce i sebereflexi žáků. Tyto metody a formy práce však v některých dalších vyučovacích předmětech chybí.

V objektu Jitřní se výuka zaměřuje především na tělesnou výchovu, která je od druhého stupně vyučována s vyšší časovou dotací. Vyučující smysluplně implementují do výuky prvky osobnostní a sociální výchovy, vlastním příkladem vedou žáky k rozvoji pohybových dovedností a vytvářejí v nich i potřebu vhodné relaxace. Uplatňují prvky fair play – v tomto duchu se rozvíjejí pozitivní vztahy mezi žáky. Motivačně působí zejména průběžné poskytování zpětné vazby a podpora učitele. Vhodně je uplatňován individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Závěr vyučovacích jednotek bývá pouze ojediněle věnován shrnutí a reflexi nebo sebereflexi žáků.

Ve vzdělávání ostatních vyučovacích předmětů převládá frontální výuka doplněna samostatnou prací žáků. Aktivita je většinou na straně vyučujících, žáci tak mají jen malý prostor pro vzájemnou konfrontaci názorů nebo komunikaci.

Učiteli se daří volit metody související s daným tématem vyučovací hodiny a směřující k vymezenému cíli, s nímž jsou žáci vždy seznámeni. V některých případech však nezvolí adekvátní tempo řeči či způsob vysvětlování vzhledem k věkovým a individuálním zvláštěnostem žáků. Organizování vyučovacích hodin ve většině případů nesměruje k diferenciaci, proto se nemohou do vybraných aktivit zapojit vždy všichni. Vyučující požadují používání správné odborné terminologie daných vyučovacích předmětů, a to i v případě tělesné výchovy, povzbuzují žáky k aktivitě a výkonu, který je však mnohdy zaměřen pouze na správnou odpověď nebo na vykonání požadovaného úkolu bez komunikace se spolužáky, vyhledávání informací či kooperace. Pokud žáci prezentují referáty, výsledky samostatných prací nebo vedou rozhovory, vyjadřují se kultivovaně a v logickém sledu. Klíčové kompetence žáků byly ve sledovaných hodinách rozvíjeny pouze intuitivně, bez provázanosti na výběr aktivit a metod výuky, které často nevycházely z výchovných a vzdělávacích strategií definovaných v ŠVP.

Vyučující volí vhodné pomůcky, včetně odborných textů a zeměpisných map, obrazový materiál je často využit jako vizuální opora k řešení zadaných úkolů, které však byly předloženy většinou pouze k samostatné práci. V omezeném počtu jsou využity informační a komunikační technologie, které by zejména na druhém stupni podpořily motivaci žáků ke vzdělávání.

Záznamy v žákovských knížkách dokazují, že jsou žáci pravidelně klasifikováni. V prvním a třetím čtvrtletí dochází k sumativnímu hodnocení vyjádřeného známku. Někteří pedagogové věnují málo pozornosti formativnímu hodnocení zejména v českém jazyce, kde klasifikace není rovnoměrná ve všech jeho složkách, preferován je písemný projev. Ojediněle bývá čtvrtletní klasifikace vypovídajícím způsobem okomentována slovně – je patrná snaha některých učitelů o co nejpřesnější vyjádření úrovně žákovských dovedností a vědomostí. Tento princip hodnocení však není přijat jednotně v rámci školního hodnocení.

Škola podporuje environmentální výchovu především zapojováním žáků do sběrových akcí i projektů s ekologickou tematikou a funkční spoluprací s ekocentry. Školní projekty se v souladu s RVP ZV zaměřují také na realizaci dopravní výchovy a vhodně podporují výuku společenskovedních předmětů.

Na základní vzdělávání navazuje svým obsahem Školní vzdělávací program školní družiny. Organizace a plánování zájmového vzdělávání i vytvořené podmínky umožňují realizovat odpočinkové i vzdělávací činnosti. Vhodně jsou v obou areálech základní školy využity keramické dílny, tělocvičny, školní hřiště i zahrada. Kontrolou Přehledů výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení bylo zjištěno, že v průběhu školního roku probíhají

ve školní družině hospitace vedením školy, které jsou jedním z evaluačních nástrojů ke zjišťování silných i slabých stránek vzdělávání. Na základě projednání výsledků hospitační činnosti jsou přijímána účinná opatření vedoucí ke zlepšení stavu.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Škola věnuje výsledkům vzdělávání velkou pozornost, průběžné výsledky jednotlivců i tříd projednává pravidelně v pedagogické radě. Analýzou výsledků žáků při jejich přechodu z prvního na druhý stupeň bylo zjištěno, že nedochází k významným disproporcím ve výsledném hodnocení žáků na vysvědčení. Škola úspěšně podporuje bezproblémový přechod žáků na druhý stupeň zařazením vyučujících druhého stupně do výuky v 5. ročníku. Žáci, kteří přestupují do školy v 6. ročníku, se z hlediska výsledků vzdělávání většinou plynule začleňují do třídních kolektivů. Ve školním roce 2012/2013 prospělo s vyznamenáním 75 % žáků. Pro zjištění individuálních i skupinových výsledků škola používá dle potřeby vlastní srovnávací práce. Důležité jsou pro management výsledky skupinové a celoškolní, které zjišťují pomocí celoplošného testování žáků 5. a 9. ročníku. Interní a externí výsledky vedení školy analyzuje pro zkvalitnění pedagogické práce.

Škola zabezpečuje podporu žáků 1. ročníku, spolupracuje s blízkými mateřskými školami, s rodiči, organizuje prohlídky školy pro budoucí prvňáčky i vede kurzy *Škola nanečisto*. Začátek základního vzdělávání tak zvládají žáci úspěšně. Výchovná opatření využívají pedagogové s důrazem na pozitivní motivaci, pochvaly zejména třídních učitelů převládají nad kázeňskými opatřeními. Absenci žáků škola pečlivě sleduje, případné neomluvené hodiny řeší operativně s rodiči. Počet neomluvených hodin ve sledovaném období je minimální.

V případě neúspěchu ve vzdělávání škola pomáhá žákům konzultacemi, popř. individuální dopomocí v poradenském pracovišti. Při hledání optimálního řešení klade důraz na spolupráci se zákonnými zástupci žáků, výchovné a vzdělávací neúspěchy žáků jsou projednávány zejména při osobních pohovorech s rodiči.

Vedení školy sleduje celkové výsledky žáků v soutěžích a získává zpětnou vazbu o jejich úrovni. Žáci jsou úspěšní ve vědomostních soutěžích, které představují zejména předmětové olympiády. Samozřejmostí jsou úspěchy v oblasti sportu. První místo získali žáci např. v Poháru rozhlasu a Plavecko-běžeckém poháru, ale také v informatice – Junior Erb 2013 i v olympiádě z matematiky. Čtyři žáci se umístili na medailových místech na Olympiádě dětí a mládeže ČR.

Široká a pestrá je nabídka zájmových kroužků a volnočasových aktivit pro žáky, které vycházejí ze zaměření školy. Jazykové kroužky vedou často rodilí mluvčí, kteří je pomáhají připravovat na mezinárodní jazykové zkoušky. Úspěchy zaznamenal také kroužek Dramatická výchova v angličtině.

Poradenské systémy

Poradenské služby jsou poskytovány třemi výchovnými poradkyněmi (jedna v budově Filosofská, dvě v budově Jitřní) a školní metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Účinná podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“) je zajištěna zohledněním ve výuce a následnými konzultacemi s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, kteří docházejí i do výuky. Škole se daří zohledňovat SVP žáků především přijetím společných opatření, která jsou projednávána na pedagogické radě a navíc zveřejněna pro všechny pedagogy školy.

Školní metodička prevence sociálně patologických jevů účinně spolupracuje nejen se zaměstnanci školy, ale také s obvodním metodikem prevence a protidrogovým

koordinátorem i s dalšími organizacemi. Výstupem této spolupráce se mimo jiné stává i Minimální preventivní program, který zahrnuje Krizový plán a Program proti šikaně. Jasně stanovená pravidla školy smysluplně prolínají celým vzdělávacím procesem v podobě dílčích preventivních programů či aktivit. Při plánování jejich obsahu je přihlíženo k aktuálním potřebám školy i žáků, jež jsou zjišťovány pomocí tematicky zaměřených dotazníkových šetření. V případě potřeby je provedeno sociometrické šetření třídy s následnými doporučeními intervence.

Poradenský systém je funkční. Jeho efektivita je pravidelně vyhodnocována a následně jsou přijímána potřebná opatření.

Škola informuje zákonné zástupce žáků o výsledcích i organizaci vzdělávání prostřednictvím webových stránek i v rámci konzultací. Při škole fungují Sdružení rodičů školy při ZŠ s RvJ a s RvTv Filosofská a Rada rodičů Jitřní. Pozitivní vztahy mezi školou a zákonnými zástupci žáků jsou podpořeny především společným organizováním akcí pro žáky. Prostřednictvím rodičů žáků se škole daří také obnovovat knižní fond školní knihovny, jenž je smysluplně využíván ve výuce na podporu čtenářské gramotnosti. Účinná je i spolupráce se školskou radou, které vytváří škola potřebné podmínky pro její fungování. Škole se daří poskytovat vzdělávání také 106 žákům z The Prague British School.

Závěry

Silné stránky

- *Propojování kolektivů sloučených škol (postupné zajišťování kontinuity vzdělávání na obou objektech školy).*
- *Výuka anglického jazyka (zážitkové učení, modelové situace, kooperativní činnosti, kreativita, vizuální opora, prezentace výsledků práce žáků, sebereflexe).*
- *Výuka tělesné výchovy – maximální využití výborných podmínek, začlenění prvků osobnostní a sociální výchovy do výuky.*
- *Výsledky žáků ve vědomostních a dovednostních soutěžích.*
- *Materiální podmínky školy.*

Slabé stránky

- *Průběh vyučovacích hodin s převládajícím frontálním způsobem výuky (pouze intuitivní zařazování kooperativních činností) a s malým časovým prostorem pro sebereflexi žáků.*
- *Nízká míra využívání informačních a komunikačních technologií (absence práce s interaktivní tabulí i dalšími ICT).*
- *Nepropojenost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s potřebami učitelů a školy, případně nesystematické využívání nových poznatků učitelů v praxi.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Jazyky sblížují*
2. Školní vzdělávací program školní družiny
3. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č. j. 12 026/2011-25
4. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č. j. S-MHMP 1347514/2012
5. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č. j. S-MHMP 1047344/2013

6. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č. j. S-MHMP 43519b/2010
7. Zřizovací listina č. j. 1269/2009
8. Jmenování č. j. P4/85745/OŠ/mich
9. Usnesení 3. zasedání ze dne 14. 6. 2007 číslo 3Z-5/2007 o schválení sloučení Základní školy s rozšířenou výukou cizích jazyků, Praha 4, Filosofská 3 a Základní školy s rozšířenou výukou tělesné výchovy, Praha 4, Jitřní 185
10. Potvrzení o setrvání na pracovním místě ředitelky školy č. j. P4/048018/12/OŠK/BEN
11. Výkazy zisku a ztráty v letech 2011-2013
12. Školní řád platný od 3. 9. 2011
13. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2013/2014
14. Výběr žákovských prací a žákovských knížek k termínu inspekce
15. Přehled prospěchu a chování za školní roky 2012/2013, 2013/2014 k termínu inspekce
16. Personální dokumentace pedagogů k termínu inspekce – doklady o odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
17. Koncepce vývoje školy v letech 2011 – 2015 s rámcovým výhledem do roku 2019
18. Dokumentace výchovného a kariérového poradce při ZŠ s RVJ a RVTV Filosofská 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
19. Rozvrhy vyučovacích hodin pro školní rok 2013/2014
20. Záznamy z jednání pedagogické rady 2012/2013, 2013/2014
21. Záznamy z jednání školské rady od 18. 10. 2011 k termínu inspekce
22. Podnájemní smlouva 0003/09/NAJE/4-MAJ
23. Výroční zpráva Základní školy s RvJ a s RvTv, Praha 4, Filosofská 3 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
24. Zápisy z porad rozšířeného vedení – 2012/2013, 2013/2014
25. Kniha úrazů od školního roku 2012/2013 k termínu inspekce
26. Záznamy o úrazech žáků za šk. r. 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
27. Výsledky testování NIQES
28. Dokumentace Žákovské samosprávy k termínu inspekce
29. Záznamy z třídních schůzek 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
30. Minimální preventivní program pro školní rok 2013/2014
31. Plán DVPP 2013/2014 a dlouhodobý plán DVPP č. j. 767/2013, 862/2012
32. Finanční vypořádání dotací MŠMT v letech 2011-2013
33. Rozbory hospodaření školy v letech 2011-2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Romana Lisnerová, školní inspektorka R. Lisnerová v. r.

Mgr. Jana Pocová, školní inspektorka J. Pocová v. r.

Mgr. Martina Landová, školní inspektorka M. Landová v. r.

Mgr. Noëlle Kleinová, přizvaná osoba N. Kleinová v. r.

Ing. Alexandr Stojanov, kontrolní pracovník A. Stojanov v. r.

V Praze dne 12. května 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Václava Mašková, ředitelka školy V. Mašková v. r.

V Praze dne 12. května 2014

Připomínky ředitele školy

3. června 2014 Připomínky nebyly podány.